

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 35/11
18.05.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног А.С, због кривичног дела пореска утаја из члана 154. став 1. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 138/11 од 18.04.2011. године, подигнутом против правноснажних пресуда Општинског суда у Новом Пазару К. 350/02 од 31.10.2002. године и Окружног суда у Новом Пазару Кж. 371/02 од 17.01.2003. године, у седници већа одржаној дана 18.05.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖАВА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 138/11 од 18.04.2011. године, ПРЕИНАЧУЈУ СЕ правноснажне пресуде Општинског суда у Новом Пазару К. 350/02 од 31.10.2002. године и Окружног суда у Новом Пазару Кж. 371/02 од 17.01.2003. године, па се окр. А.С. на основу члана 355. тачка 1. Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

- да је у периоду од 01.01.2001.године до 30.06.2002. године у Новом Пазару као власник СТР „П.“ са седиштем у ..., у намери да избегне плаћање пореза који представљају јавни приход у књиговодственој документацији радње није евидентирао продају робе крајњем потрошачу, већ је приказујући у пословању продавнице мањак робе у износу од 298.326,70 динара и тако дајући лажне податке о својим законито стеченим приходима избегао да обрачуна и плати порез у износу од 49.731,06 динара и по отпремници број 03/11 од 10.11.2001. године од Компаније „И.“ набавио 1.375,25 метара текстилног платна у вредности од 96.267,50 динара и извршио продају исте не евидентирајући наведену отпремницу и тако избегао да обрачуна и плати порез на промет у износу од 19.253,50 динара а све у укупном износу од 68.984,56 динара,

чиме би извршио кривично дело пореска утаја из члана 154. став 1. Кривичног закона Републике Србије.

Трошкови кривичног поступка окр. А.С. утврђени правноснажном пресудом Општинског суда у Новом Пазару К. 350/02 од 31.10.2002. године у смислу члана 197. став 1. Законика о кривичном поступку падају на терет буџетских средстава.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Новом Пазару К. 350/02 од 31.10.2002. године окривљени А.С. оглашен је кривим због кривичног дела пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС и осуђен на новчану казну у износу од 5.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења, а уколико се казна ни принудним путем не би могла наплатити замениће се казном затвора рачунајући сваких започетих 200 динара као један дан затвора. Осим новчане казне окривљеном је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од три месеца која неће бити извршена уколико у року од једне године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом обавезан је окривљени да суду на име паушала плати износ од 1.000,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Окружни суд у Новом Пазару пресудом Кж. 371/02 од 17.01.2003. године уважио је жалбу Општинског јавног тужиоца из Новог Пазара и преиначио пресуду Општинског суда у Новом Пазару К. 350/02 од 31.10.2002. године само у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окр. А.С. за кривично дело пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осудио на казну затвора у трајању од три месеца и новчану казну у износу од 10.000,00 динара.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз. 138/11 од 18.04.2011. године, против наведених правноснажних пресуда због повреде кривичног закона из члана 367. тачка 2. у вези члана 369. тачка 1. Законика о кривичном поступку са предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев за заштиту законитости због повреде закона на штету осуђеног А.С. и преиначи пресуде Општинског суда у Новом Пазару К. 350/02 од 31.10.2002. године и Окружног суда у Новом Пазару Кж. 371/02 од 17.01.2003. године тако што ће на основу члана 355. тачка 1. ЗКП окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 422. став 3. Законика о кривичном поступку у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев подигнут и по оцени навода и предлога изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП на штету окр. А.С. кад је оглашен кривим за кривично дело пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС и осуђен на казну затвора у трајању од три месеца и новчану казну у износу од 10.000,00 динара.

Из списка предмета произилази да је окр. А.С. кривично дело које му се ставља на терет извршио у периоду од 01.01.2001. године до 30.06.2002. године, у толико што је избегао да плати порез на промет у износу од укупно 68.984,56 динара. У то време на снази је био Кривични закон Републике Србије, па су наведене радње квалификоване као кривично дело пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС.

Међутим, у време доношења другостепене пресуде (17.01.2003. године) одредбе члана 154. КЗ РС више нису биле на снази, с обзиром да је на основу одредбе члана 192. став 1. тачка 12. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ број 80/02 од 26.11.2002. године) почетком примене тог закона од 01.01.2003. године престао да важи члан 154. КЗ РС. Истим законом, одредбом члана 172., прописано је ново кривично дело – избегавање плаћања пореза са, у битном, идентичним законским обележјима као и код кривичног дела пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС а и са идентично запређеном казном (казна затвора до три године и новчана казна). Међутим, битне разлике су у законском услову инкриминације који се тиче износа обавезе чије се плаћање избегава па је тако тај износ код кривичног дела пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС био 40.000,00 динара а код кривичног дела избегавање плаћања пореза из члана 172. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији је 100.000,00 динара.

Из изнетог произилази да су ово ново кривично дело и овај нови закон (избегавање плаћања пореза из члана 172. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији) блажи по учиниоца у смислу одредби члана 4. став 2. у то време важећег КЗ СРЈ. Пошто се окривљеном у конкретном случају, стављало на терет да је избегао да плати пореску обавезу у износу мањем од 100.000,00 дин. то у његовим радњама више нема овог битног елемента па тиме ни кривичног дела избегавање плаћања пореза из члана 172. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији. Тако, следствено изложеном, произилази да у време доношења другостепене пресуде, кривично дело за које је окривљени оптужен и оглашен кривим првостепеном пресудом (пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС) више не постоји а у његовим радњама нема описаног битног елемента новог кривичног дела (избегавање плаћања пореза из члана 172. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији) па је правилном применом закона окривљени морао бити ослобођен од оптужбе по основу члана 355. тачка 1. ЗКП јер дело које му се ставља на терет више није кривично дело.

Како је међутим Окружни суд у Новом Пазару својом пресудом Кж. 371/02 од 17.01.2003. године уважио жалбу Општинског јавног тужиоца из Новог Пазара и преиначио пресуду Општинског суда у Новом Пазару К. 350/02 од 31.10.2002. године само у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окр. А.С. за кривично дело пореска утаја из члана 154. став 1. КЗ РС за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осудио на казну затвора у трајању од три месеца и новчану казну у износу од 10.000,00 динара, тиме је правноснажном пресудом повређен закон – одредба члана 369. тачка 1. ЗКП, на штету окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд уважио као основан захтев за заштиту законитости у погледу навода о учињеној повреди кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП и сходно члану 355. став 1. ЗКП окривљеног А.С. ослободио од оптужбе одлучивши истовремено да трошкови поступка, у смислу одредбе члана 197. став 1. ЗКП, падају на терет буџетских средстава.

Са изнетих разлога, а на основу члана 30. став 1. и члана 32. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08), те члана 24. став 7. ЗКП односно члана 10. Закона о изменама и допунама ЗКП („Службени гласник РС“ број 72/09) а применом члана 425. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник

Председник већа

Мила Ристић,с.р.

судија

Бата Цветковић,с.р.